

**AZ INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM
MUNKAVÉDELMI ÉS MÓDOSÍTOTT FOGLALKOZTATÁS-FELÜGYELETI
ELLENŐRZÉSEKRE VONATKOZÓ
2021. ÉVI ORSZÁGOS HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSI TERVE**

**a munkavédelmi, foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést végző hatóság tervezett
ellenőrzéseinek végrehajtásához**

1. Jogszabályi háttér

A fővárosi és megyei kormányhivatalok hatósági ellenőrzési terv készítési kötelezettségéről a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019.(IV.23.). Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 29. §-a rendelkezik.

A Kormányrendelet 29. § (1) bekezdése szerint a szakmai irányító miniszter legkésőbb az ellenőrzési időszakot megelőző 45. napig országos hatósági ellenőrzési tervet készít a fővárosi és megyei kormányhivatalok által lefolytatandó ellenőrzésekhez és gondoskodik annak az általa vezetett minisztériumi honlapon történő közzétételéről.

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. §-a az innovációért és technológiáért felelős miniszter feladat és hatáskörébe utalja – többek között – a foglalkoztatáspolitikával kapcsolatos szakmai területek felügyeletét.

Az ellenőrzési tervben rögzítettek a munkavédelmi, foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést végző hatóságok 2021. évre tervezett ellenőrzéseire vonatkoznak.

2. Az ellenőrzési tervre vonatkozó követelmények

Az ellenőrzési terv célja, hogy meghatározza a fővárosi és megyei kormányhivatalok munkavédelmi, foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzést végző szakterületei részére a 2021. évi hatósági ellenőrzési tervük összeállításához szükséges szakmai követelményeket.

Kiemelt szempont annak elősegítése, hogy az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények valósuljanak meg, továbbá hogy a munkavállalók alapvető jogai érvényesüljenek, rendelkezzenek rendezett jogviszonnyal, csökkenjen a jogkövető vállalkozások versenyhátránya, és ez segítse a munkahelyek megtartását, illetve az új, legális (adózó) munkahelyek létesítését.

A komplex tervezés érdekében a szakmai irányító szerv a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 81/A. §, illetve az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § e) pontja és 15. § (2) bekezdése alapján jelen hatósági ellenőrzési tervre tekintettel dolgozza ki és teszi közzé a hatósági ellenőrzés 2021. évi alapvető követelményeit rögzítő ellenőrzési irányelvet.

A kormányhivatalok illetékességi területükön jogszabály által meghatározott hatáskörben hatósági ellenőrzési feladatokat látnak el. Jelen hatósági ellenőrzési terv kizárólag ezen feladatok közül határoz meg konkrét vizsgálati területet, így a feladatok végrehajtása külön anyagi forrást nem igényel.

1. MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSI FELADATOK

1.1. A hatósági ellenőrzési jogkör jogalapját meghatározó ágazati jogszabályok

- A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.)
- Az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet.

1.2. A hatósági ellenőrzés tárgya, ütemezése, ellenőrzési időszak

1.2.1. Tárgya: Építőipari kivitelezési tevékenységek célvizsgálata

Célja: Az építőipari kivitelezési tevékenység biztonságának javítása és az építőipari ágazatban bekövetkezett munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések számának csökkentése.

A célvizsgálat indoka, hogy a munkavédelmi hatóság nyilvántartása alapján az ellenőrzési terv kiadását megelőző időszakban (2020. I. félévben), a szabálytalan munkavégzés miatt bekövetkezett súlyos munkabalesetek aránya a legmagasabb az építőipari ágazatban volt (21 súlyos és 14 halálos kimenetelű eset történt). A célvizsgálat az építési munkák során előforduló baleseti kockázatok (pl. leesés, áramütés, betemetés, összeomlás) és a tevékenységből valamint a munkakörnyezetből származó egészségkárosító kockázatok (pl. nehéz fizikai munkavégzésből adódó megterhelés, határérték feletti por-, zaj- és rezgésexpozíció, a szabadtéri klímakörnyezet kedvezőtlen hatásai) csökkentését segíti elő.

Ellenőrizendő időszak: 2021. II.-III. negyedév

1.2.2. Tárgya: Saját kezdeményezésű célvizsgálat

A munkavédelmi ellenőrzést végző hatóságok által az illetékességi területük gazdasági szerkezete, munkabaleseti helyzete és az ellenőrzési tapasztalataik figyelembe vétele alapján kiválasztott tevékenység, szakma vagy ágazat célvizsgálata.

Célja: A munkavállalókat érintő veszélyforrások vizsgálata.

Ellenőrizendő időszak: 2021-ben megýénként nevesített időszakokban.

1.3. A célvizsgálatok során kiemelt szempontok

- A célvizsgálat időtartama alatt a munkavédelmi feladatot ellátó kormánytisztviselőnként legalább 20 munkáltató ellenőrzése.
- Az építőipari kivitelezési tevékenységek célvizsgálata során vizsgálat alá kell vonni a magasépítési, mélyépítési, építőmesteri, szakipari munkavégzést, valamint az útépitést. Az ellenőrzések során a munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények megvalósulását is vizsgálni kell.
- Olyan munkáltatók kiválasztására kell törekedni, ahol többféle építőipari kivitelezési tevékenységet végeznek, a különböző típusú munkaeszközöket használnak, valamint az ellenőrzött munkáltatók többségében 5 főt meghaladó munkavállalói létszámot foglalkoztatnak.
- Az országos célvizsgálatok, akcióellenőrzések lefolytatásához a Innovációs és az Technológiai Minisztérium szakmai irányításért felelős szervezeti egysége vizsgálati

szempontrendszer bocsát a munkavédelmi ellenőrzést végző hatóság rendelkezésére.

1.4. Soron kívüli akcióellenőrzések

A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter a munkavédelmet érintő változások, rendkívüli események vagy körülmények miatt (pl. súlyos munkabalesetek növekedése, a munkabaleseti és foglalkozási megbetegedések statisztikai trendjének változása, egyes ágazatokban bekövetkező kedvezőtlen változások, extrém időjárási körülmények, jogszabályváltozás) az ellenőrzési terven felül akcióellenőrzést rendelhet el.

2. FOGLALKOZTATÁS-FELÜGYELETI ELLENŐRZÉSI FELADATOK

2.1. A hatósági ellenőrzési jogkör jogalapját meghatározó legfontosabb ágazati jogszabályok

- a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről szóló 2020. évi CXXXV. törvény,
- a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság tevékenységéről szóló 115/2021. (III. 10.) Korm. rendelet
- az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet.

2.2. A hatósági ellenőrzés tárgya, célja, ütemezése, ellenőrizendő időszak

2.2.1. Tárgya: Az építőipari ágazatban működő munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatának célvizsgálata

Célja: a 2012. évi I. törvény gyakorlati érvényesülésének vizsgálata, különös tekintettel arra, hogy ennek a területeknek a vállalkozásai körében az elmúlt időszakban folyamatosan magas a súlyos jogsértések száma.

Ütemezése: 2021. április-május

Ellenőrizendő időszak: 2020. január 1. napjától a vizsgálat időpontjáig tartó időszak.

2.2.2. Tárgya: A munkavállalók jogviszonyának rendezettsége érdekében a foglalkoztatásukra vonatkozó alapvető szabályok érvényre juttatására – különös tekintettel a harmadik országbeli állampolgárok szabálytalan foglalkoztatására – irányuló akcióellenőrzés.

Célja: a munkavállalók alapvető jogai érvényesülésének elősegítése, illetve a tisztességes, jogkövető vállalkozások versenyhátrányának csökkentése.

Ütemezése: 2021. június-július

Ellenőrizendő időszak: 2020. január 1. napjától a vizsgálat időpontjáig tartó időszak.

- 2.2.3. Tárgya: A személy- és vagyonvédelmi tevékenységet, valamint a takarítási tevékenységet végző munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatának célvizsgálata.

Célja: a 2012. évi I. törvény gyakorlati érvényesülésének vizsgálata a bejelentés nélküli munkavégzéssel korábban gyakran érintett területeken.

Ütemezése: 2021. szeptember-október

Ellenőrizendő időszak: 2020. január 1. napjától a vizsgálat időpontjáig tartó időszak.

2.3. A hatósági ellenőrzés típusa, eszköze

Típusa:

- Célvizsgálat: olyan – legkevesebb három hétig tartó – ellenőrzés sorozat, ami konkrét ellenőrzési célra irányul (pl. foglalkoztatás jogszerűségének foglalkoztatás-felügyeleti szempontú vizsgálata egy nemzetgazdasági ágazatban) és nem öleli fel a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságra vonatkozó jogszabályokban felsorolt összes ellenőrzési tárgykört.
- Akcióellenőrzés: olyan, a célvizsgálatnál rövidebb időtartamú ellenőrzés sorozat, ami konkrét ellenőrzési célra irányul és nem öleli fel a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságra vonatkozó jogszabályokban felsorolt összes ellenőrzési tárgykört.

Eszköze:

- helyszíni ellenőrzés,
- adatszolgáltatás, iratbemutató és egyéb tájékoztatás kérésével megvalósuló ellenőrzés.

2.4. A hatósági ellenőrzés során kiemelt szempontok

- a kiemelt területeken vizsgálni kell az ellenőrzött munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatát, fel kell tární a munkavállalók jogait sértő foglalkoztatás-felügyeleti hatáskörbe tartozó szabálytalanságokat;
- az országos célvizsgálatok, akcióellenőrzések lefolytatásához a szakmai irányításért felelős szervezeti egység vizsgálati szempontrendszer bocsát a foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést végző hatóság rendelkezésére;
- az ellenőrzések eredményeit az ellenőrzést lefolytató hatóság összesíti a szakmai irányító által megküldött szempontrendszer alapján.

Budapest, 2021. május „17. „

Prof. Dr. Palkovics László
 innovációért és technológiáért felelős miniszter
 nevében és megbízásából:

Bodó Sándor
 foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkár

